

OBČIANSKE ZDRUŽENIE
NA PODPORU A ROZVOJ REGIÓNÓV

Madách tér 4
Hungary – 1074 Budapest
Office Tel: +36 1 413 2200
Office Fax: +36 1 413 2201
E-mail: office@errc.org
www.errc.org

15. Február 2012

Príjemca:

Pani Iveta Radičová
Predsedníčka vlády Slovenskej republiky

Pán Rudolf Chmel
Podpredsedova vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny

Pán Pavel Kandráč
Verejný ochranca práv

Pán Ján Slota
Predseda Slovenskej národnej strany

Európske centrum pre práva Rómov (ERRC) týmto listom vyjadruje znepokojenie nad neoprávnenými a nepodloženými tvrdeniami volebných materiálov Slovenskej národnej strany adresujúcich Rómsku menšinu.

ERRC je znepokojené tým, že volebné plagáty, ktoré hovoria o „nákladoch“ určených na podporu Rómov, nesú rasový podtext a podnecujú k obecné neprospešnej zaujatosti.

V roku 2009 Európska komisia proti rasizmu a netolerancii (ECRI) vydala správu o situácii Rómov na Slovensku¹. V nej komisia vyzýva najvyšších predstaviteľov Slovenskej republiky, aby zohľadnili odporúčania Charty európskych strán pre nerasistickú spoločnosť a jej Deklaráciu o používaní rasistických, antisemitských a xenofóbnych prvkov v politickom prejave².

V tejto deklarácii ECRI poukazuje na negatívne dôsledky rasistického, antisemitského a xenofóbneho politického prejavy: 1) sú prijaté zle zvažované opatrenia, ktoré majú neproporčný dopad na niektoré skupiny alebo vplyv na ich účinné užívanie ľudských práv, 2) narušuje sa dlhodobá súdržnosť spoločnosti, 3) rasová diskriminácia získava prevahu a 4) je podnietené rasové násilie.

ERRC tiež zaznamenalo, že na Slovensku došlo za posledné štyri roky najmenej k 13 útokom na Rómov³. V tomto ohľade je ešte dôležitejšie nepodnecovať škodlivé predsudky voči tejto menšine.

Rómske komunity na Slovensku čelia ťažkostiam v prístupe k vzdelaniu a zamestnaniu. Podľa jednej správy z roku 2009 vylúčenie Rómov zo spoločnosti je spojené s veľkými ekonomickými nákladmi. Odhaduje sa, že začlenenie Rómov do slovenskej spoločnosti by prinieslo zvýšenie hrubého domáceho produktu od 7 do 11 % ročne⁴. Politické strany by tak urobili lepšie, keby namiesto podnecovania protirómskych nálad radšej podporovali ich začlenenie do spoločnosti.

¹ ECRI správa o Slovensku (štvrtý monitorovací cyklus) prijatá 19. Decembra, 2008, para. 98

² ECRI Deklarácia o používaní rasistických, antisemitských a xenofóbnych prvkov v politickom prejave prijatá 17. Marca, 2005.

³ ERRC monitoring mediálnych správ o útokoch na Rómov na Slovensku.

⁴ Anton Marcinčin and Ľubica Marcinčinová, *Slovak Roma: The Cost of Non-Inclusion*, (2009), s. 5, dostupné na: www.romadecade.org/files/ftp/Publications/2_cost_of_non_inclusion.pdf

Politické strany musia rovnako brať ohľad na Ústavu Slovenskej republiky, ktorá garantuje základné práva pre všetkých občanov: „Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať⁵.

ERRC preto odporúča, aby:

- politické strany zohľadňovali odporúčania Charty európskych strán pre nerasistickú spoločnosť a jej Deklaráciu o používaní rasistických, antisemitských a xenofóbnych prvkov v politickom prejave.
- volebné materiály nepodnecovali negatívne postoje k žiadnej jednotlivej skupine v spoločnosti
- sa politické strany zdržali narážok na národnostné menšiny v kontexte, ktorý by mohol mať potenciál pre vytvorenie napätia a ktorý by mohol spôsobiť nepriateľské nálady.
- politické strany uskutočňovali vlastné volebné kampane spôsobom, ktorý nevystavuje žiadnu národnostnú menšinu neodôvodnenej a predsudkovej pozornosti zo strany väčšiny.

S úctou

Dezideriu Gergely
ERRC Executive Director

Klára Orgovánová
Rómsky inštitút, n.o.

Irena Bihariová
Ľudia proti rasizmu

Martina Maženská
Nadácia Milana Šimečku

Jarmila Lajčáková
CVEK

Ingrid Kosová
Iniciatíva Férové voľby 2012

Roman Čonka
Združenie Jekhetane – Spolu

Dušan Ondrušek
PDCS, o.z.

Ras'ò Kužel
MEMO 98

---

⁵ http://www.fmed.uniba.sk/fileadmin/user_upload/admin/Veda-vyskum/ustavaSR.pdf